ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 3ης Σεπτεμβρίου 2009 *

Στην υπόθεση C-489/07,

με αντικείμενο την αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Amtsgericht Lahr (Γερμανία) με απόφαση της 26ης Οκτωβρίου 2007, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 5 Νοεμβρίου 2007, στο πλαίσιο της δίκης

Pia Messner

κατά

Firma Stefan Krüger,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Jann (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, M. Ilešič, A. Tizzano, E. Levits και J.-J. Kasel, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

γενική εισαγγελέας: V. Trstenjak
γραμματέας: K. Sztranc-Sławiczek, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 11ης Δεκεμβρίου 2008,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους M. Lumma και J. Kemper,

— η Βελγική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την L. Van den Broeck,

— η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον J. Rodríguez Cárcamo,

— η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον E. Riedl,

— η Πορτογαλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον L. Inez Fernandes και την P. Contreiras,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους V. Kreuschitz, W. Wils και H. Krämer,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 18ης Φεβρουαρίου 2009,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 6 της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 1997, για την προστασία των καταναλωτών κατά τις εξ αποστάσεως συμβάσεις (ΕΕ L 144, σ. 19).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της P. Messner, καταναλώτριας, κατά της Firma Stefan Krüger (στο εξής: Stefan Krüger), επιχειρήσεως, που δραστηριοποιείται στον τομέα των εξ αποστάσεως πωλήσεων μέσω του διαδικτύου, με αντικείμενο την καταβολή αποζημιώσεως ύψους 278 ευρώ κατόπιν της λύσεως εξ αποστάσεως συναφθείσας συμβάσεως.

Το νομικό πλαίσιο

Η κοινοτική νομοθεσία

3 Στη δέκατη τέταρτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 97/7 τονίζονται τα εξής:

«ότι ο καταναλωτής δεν έχει τη δυνατότητα στην πραγματικότητα να δει το προϊόν ή να λάβει γνώση των χαρακτηριστικών της υπηρεσίας πριν από τη σύναψη της συμβάσεως·ότι θα πρέπει επίσης να προβλεφθεί, εκτός εάν η παρούσα οδηγία ορίζει άλλως, δικαίωμα υπαναχωρήσεως από τη σύμβαση·ότι, για να μην είναι το δικαίωμα αυτό απλώς τυπικό, το κόστος που τυχόν επωμίζεται ο καταναλωτής κατά την άσκησή του θα πρέπει να περιορίζεται στο άμεσο κόστος της επιστροφής των αγαθών·ότι το δικαίωμα υπαναχωρήσεως ισχύει υπό την επιφύλαξη των δικαιωμάτων του καταναλωτή δυνάμει των εθνικών νομοθεσιών για την παραλαβή, μεταξύ άλλων, προϊόντων και υπηρεσιών που έχουν υποστεί ζημία ή δεν ανταποκρίνονται στην περιγραφή της προσφοράς των εν λόγω προϊόντων και υπηρεσιών·ότι εναπόκειται στα κράτη μέλη να καθορίσουν τις λοιπές διατυπώσεις και όρους που διέπουν το δικαίωμα υπαναχωρήσεως».

4 Το άρθρο 6, παράγραφοι 1 και 2, της ίδιας οδηγίας ορίζει τα εξής:

«Δικαίωμα υπαναχωρήσεως

1. Για κάθε εξ αποστάσεως σύμβαση, ο καταναλωτής διαθέτει προθεσμία τουλάχιστον επτά εργάσιμων ημερών για να υπαναχωρήσει αζημίως και χωρίς να δηλώσει την αιτία.

Το μόνο κόστος που ενδέχεται να βαρύνει τον καταναλωτή λόγω του ότι ασκεί το δικαίωμα υπαναχωρήσεως είναι το άμεσο κόστος επιστροφής των αγαθών.

[…]

2. Όταν το δικαίωμα υπαναχωρήσεως ασκήθηκε από τον καταναλωτή, σύμφωνα με το παρόν άρθρο, ο προμηθευτής υποχρεούται να επιστρέψει τα καταβληθέντα από τον καταναλωτή ποσά, χωρίς επιβάρυνση. Η μόνη ενδεχόμενη επιβάρυνση του καταναλωτή λόγω ασκήσεως του δικαιώματος υπαναχωρήσεως είναι το άμεσο κόστος της επιστροφής των αγαθών. Η επιστροφή αυτή πρέπει να πραγματοποιηθεί το συντομότερο δυνατόν, και εν πάση περιπτώσει, εντός τριάντα ημερών.»

5 Το άρθρο 14 της οδηγίας αυτής ορίζει:

«Ρήτρα στοιχειώδους προστασίας

Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν ή να διατηρήσουν, στον τομέα ο οποίος διέπεται από την παρούσα οδηγία, πλέον αυστηρές διατάξεις συνάδουσες προς τη συνθήκη, προκειμένου να διασφαλίσουν ένα υψηλότερο επίπεδο προστασίας του καταναλωτή. […]»

Η εθνική νομοθεσία

6 Το άρθρο 312d του γερμανικού αστικού κώδικα (Bürgerliches Gesetzbuch, στο εξής: BGB), υπό τον τίτλο «Δικαίωμα υπαναχωρήσεως και αποζημιώσεως στις εξ αποστάσεως συναφθείσες συμβάσεις», ορίζει τα εξής:

«(1) Ο καταναλωτής που συνάπτει εξ αποστάσεως σύμβαση δικαιούται να υπαναχωρήσει από αυτήν κατά τις διατάξεις του άρθρου 355. Όταν η σύμβαση έχει ως αντικείμενο την προμήθεια αγαθών, αντί του δικαιώματος υπαναχωρήσεως, έχει το κατά το άρθρο 356 δικαίωμα να επιστρέψει τα αγαθά που αγόρασε.

(2) Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 355, παράγραφος 2, πρώτη περίοδος, η προθεσμία για την άσκηση του δικαιώματος υπαναχωρήσεως δεν άρχεται προ της εκπληρώσεως των σχετικών με την ενημέρωση υποχρεώσεων, που προβλέπονται στο άρθρο 312c, παράγραφος 2 σε περίπτωση παραδόσεως των εμπορευμάτων, προ της ημερομηνίας παραλαβής τους από τον αποδέκτη σε περίπτωση επαναλαμβανόμενων παραδόσεων εμπορευμάτων της ίδιας φύσεως, προ της ημερομηνίας πραγματοποιήσεως της πρώτης μερικής παραδόσεως και σε περίπτωση παροχής υπηρεσιών, προ της ημερομηνίας συνάψεως της συμβάσεως.»

7 Το άρθρο 355 του BGB, υπό τον τίτλο «Δικαίωμα υπαναχωρήσεως στις καταναλωτικές συμβάσεις», ορίζει τα εξής:

«(1) Όταν ο νόμος παρέχει στον καταναλωτή το δικαίωμα υπαναχωρήσεως συμφώνως προς τη διάταξη αυτή, αυτός δεν δεσμεύεται πλέον από τη δήλωση βουλήσεως συνάψεως της συμβάσεως, εφόσον υπαναχωρήσει εντός της σχετικής προθεσμίας. Η υπαναχώρηση δεν απαιτείται να είναι αιτιολογημένη και γίνεται εγγράφως ή με την επιστροφή του αγαθού στον πωλητή εντός προθεσμίας δύο εβδομάδων, λαμβανομένης σχετικώς υπ' όψιν της ημερομηνίας αποστολής.

(2) Η προθεσμία άρχεται από του χρόνου εγγράφου ενημερώσεως του καταναλωτή περί του δικαιώματος υπαναχωρήσεως κατά τρόπο σαφή και προσδιορίζοντα τα δικαιώματά του, αναλόγως των απαιτήσεων του χρησιμοποιούμενου μέσου ενημερώσεως, πρέπει δε να περιλαμβάνει το όνομα και τη διεύθυνση του προσώπου προς το οποίο απευθύνεται η δήλωση υπαναχωρήσεως, καθώς και αναφορά στο χρόνο ενάρξεως της προθεσμίας και τους κανόνες που ορίζονται στην παράγραφο 1, δεύτερη περίοδος. Αν ο καταναλωτής ενημερωθεί μετά από τη σύναψη της συμβάσεως, η προθεσμία παρατείνεται κατά ένα μήνα, κατά παρέκκλιση των οριζομένων στην παράγραφο 1, δεύτερη περίοδος. Όταν η σύμβαση απαιτείται να συναφθεί εγγράφως, η προθεσμία άρχεται μόλις περιέλθει στον καταναλωτή αντίτυπο της συμβάσεως ή της έγγραφης παραγγελίας του καταναλωτή ή αντίγραφο του πρωτοτύπου της συμβάσεως ή της παραγγελίας. Σε περίπτωση διαφωνίας ως προς τον χρόνο ενάρξεως της προθεσμίας, το βάρος αποδείξεως το φέρει ο πωλητής.

(3) Το δικαίωμα υπαναχωρήσεως αποσβέννυται το αργότερο έξι μήνες μετά από τη σύναψη της συμβάσεως. Σε περίπτωση παραδόσεως αγαθών, η προθεσμία δεν άρχεται προ της ημερομηνίας παραλαβής από τον καταναλωτή. Κατά παρέκκλιση των οριζομένων στο πρώτο εδάφιο, το δικαίωμα υπαναχωρήσεως δεν αποσβέννυται αν ο καταναλωτής δεν ενημερώθηκε δεόντως περί του δικαιώματος υπαναχωρήσεως· σε περίπτωση εξ αποστάσεως συμβάσεως με αντικείμενο την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, το δικαίωμα υπαναχωρήσεως δεν αποσβέννυται, επίσης, αν ο πωλητής δεν έχει δεόντως εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 312c, παράγραφος 2, σημείο 1, σχετικά με την ενημέρωση.»

8 Το άρθρο 357 του BGB, υπό τον τίτλο «Έννομες συνέπειες της υπαναχωρήσεως και της επιστροφής», ορίζει τα εξής:

«(1) Με την επιφύλαξη τυχόν αντίθετης διατάξεως, οι ρυθμίσεις που διέπουν την εκ του νόμου λύση των συμβάσεων εφαρμόζονται αναλογικώς στο δικαίωμα υπαναχωρήσεως και επιστροφής. Το άρθρο 286, παράγραφος 3, εφαρμόζεται αναλογικώς και στην περίπτωση της υποχρεώσεως επιστροφής των ποσών που καταβλήθηκαν σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη· η προθεσμία που τάσσει άρχεται από της δηλώσεως περί υπαναχωρήσεως ή επιστροφής του αγαθού εκ μέρους του καταναλωτή. Ειδικότερα, προκειμένου περί της υποχρεώσεως του καταναλωτή να προβεί σε επιστροφή, η προθεσμία άρχεται από την ημερομηνία της εκ μέρους του αποστολής της σχετικής δηλώσεως· προκειμένου περί της υποχρεώσεως επιστροφής εκ μέρους του πωλητή, η προθεσμία άρχεται από της περιελεύσεως σ' αυτόν της σχετικής δηλώσεως.

(3) Κατά παρέκκλιση των οριζομένων στο άρθρο 346, παράγραφος 2, πρώτη περίοδος, σημείο 3, ο καταναλωτής υποχρεούται να καταβάλει αποζημίωση σε περίπτωση χειροτερεύσεως της καταστάσεως του προϊόντος οφειλόμενης σε σύμφωνη με τις οδηγίες χρήση αυτού, υπό τον όρο ότι ενημερώθηκε εγγράφως, το αργότερο κατά το χρόνο συνάψεως της συμβάσεως, περί αυτής της εκ του νόμου συνέπειας, καθώς και περί της δυνατότητας αποτροπής της. Δεν υποχρεούται να καταβάλει την εν λόγω αποζημίωση στην περίπτωση που η χειροτέρευση είναι αποτέλεσμα αποκλειστικά της εξετάσεως του προϊόντος. Το άρθρο 346, παράγραφος 3, πρώτη περίοδος, σημείο 3, δεν εφαρμόζεται όταν ο καταναλωτής δεν έχει ενημερωθεί δεόντως περί του δικαιώματος υπαναχωρήσεως ή δεν έχει λάβει γνώση αυτού καθ' οιονδήποτε άλλο τρόπο.

(4) Οι προηγούμενες παράγραφοι ορίζουν τα δικαιώματα των μερών περιοριστικώς.»

9 Το άρθρο 346, παράγραφοι 1 έως 3, του BGB, υπό τον τίτλο «Αποτελέσματα της λύσεως της συμβάσεως», έχει ως εξής:

«(1) Αν ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη ασκήσει δικαίωμα υπαναχωρήσεως, συμβατικό ή εκ του νόμου, οι ληφθείσες παροχές και οι καρποί πρέπει, σε περίπτωση λύσεως της συμβάσεως, να επιστραφούν.

(2) Αντί της επιστροφής ή της αποδόσεως, ο οφειλέτης υποχρεούται να καταβάλει αποζημίωση εάν:

1. η επιστροφή ή η απόδοση αποκλείονται λόγω της φύσεως του αγαθού□

2. το παραδοθέν αγαθό καταστράφηκε, παραχωρήθηκε, εκποιήθηκε, μεταποιήθηκε ή μεταπλάσθηκε,

3. το παραδοθέν αγαθό χειροτέρεψε ή απωλέσθηκε□η φθορά που οφείλεται στη συνήθη χρήση δεν λαμβάνεται υπόψη.

Αν η σύμβαση προβλέπει αντιπαροχή, αυτή λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό της αποζημιώσεως□αν η αποζημίωση οφείλεται για το αντλούμενο από δάνειο όφελος, επιτρέπεται η απόδειξη ότι η αξία του οφέλους ήταν μικρότερη.

(3) Η αποζημίωση αποκλείεται:

1. αν το ελάττωμα που δικαιολογεί τη λύση εμφανίστηκε μόνον κατά το στάδιο της μεταποιήσεως ή της μεταπλάσεως του αγαθού,

2. στον βαθμό που ο δανειστής ευθύνεται για τη χειροτέρευση ή την απώλεια, ή αν η ζημία επήλθε στα χέρια του,

3. αν, σε περίπτωση εκ του νόμου διαλυτικής αιρέσεως, η χειροτέρευση ή η απώλεια επήλθε στα χέρια του ενδιαφερομένου, μολονότι αυτός κατέβαλε την ίδια επιμέλεια που δείχνει συνήθως στις δικές του υποθέσεις.

Ο αποκτηθείς πλουτισμός πρέπει να αποδοθεί.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

10 Η P. Messner αγόρασε από τη Stefan Krüger, στις 2 Δεκεμβρίου 2005, μέσω του διαδικτύου, ένα μεταχειρισμένο φορητό υπολογιστή έναντι τιμήματος 278 ευρώ.

11 Η Stefan Krüger, κατά το χρόνο της εν λόγω αγοράς, είχε δημοσιοποιήσει γενικούς όρους συναλλαγών μέσω διαδικτύου, όπου αναφερόταν, μεταξύ άλλων, ότι ο αγοραστής υποχρεούται σε αποζημίωση σε περίπτωση χειροτερεύσεως της καταστάσεως του προϊόντος οφειλόμενης σε σύμφωνη με τις οδηγίες χρήση αυτού.

12 Τον Αύγουστο του 2006, παρατηρήθηκε βλάβη στην οθόνη του υπολογιστή. Η P. Messner ενημέρωσε τη Stefan Krüger για τη βλάβη της οθόνης στις 4 Αυγούστου 2006. Η τελευταία αρνήθηκε να επισκευάσει δωρεάν την εν λόγω βλάβη.

13 Στις 7 Νοεμβρίου 2006, η P. Messner δήλωσε ότι υπαναχωρεί από τη σύμβαση πωλήσεως και πρότεινε να επιστρέψει τον φορητό υπολογιστή στη Stefan Krüger έναντι αντικαταβολής του τιμήματος πώλησης. Η υπαναχώρηση έλαβε χώρα εντός της προβλεπόμενης από τον BGB προθεσμίας, στο μέτρο που η P. Messner δεν είχε ενημερωθεί περί του δικαιώματος υπαναχωρήσεως που προβλέπεται από τις διατάξεις του κώδικα αυτού, προκειμένου να εκκινήσει η προθεσμία της υπαναχωρήσεως.

14 Η P. Messner αναζήτησε από τη Stefan Krüger το ποσό των 278 ευρώ ενώπιον του Amtsgericht Lahr.

15 Η Stefan Krüger αντέταξε ότι η P. Messner, σε κάθε περίπτωση, της οφείλει αποζημίωση για τη χρήση του φορητού υπολογιστή επί σχεδόν οκτώ μήνες. Το

μίσθωμα ενός φορητού υπολογιστή αυτού του τύπου διαμορφώνεται στην αγορά κατά μέσο όρο σε 118,80 ευρώ για διάστημα τριών μηνών, συνεπώς η αποζημίωση που αναλογεί στο διάστημα χρήσης του υπολογιστή από την P. Messner ανέρχεται σε 316,80 ευρώ.

16 Υπ' αυτές τις συνθήκες, το Amtsgericht Lahr αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει το άρθρο 6, παράγραφος 2, σε συνδυασμό με την παράγραφο 1, δεύτερη περίοδος, της οδηγίας 97/7 [...], την έννοια ότι αποκλείει διάταξη της εθνικής νομοθεσίας κατά την οποία ο πωλητής, σε περίπτωση εμπρόθεσμης υπαναχωρήσεως του καταναλωτή, έχει τη δυνατότητα να ζητήσει αποζημίωση για τη χρήση του παραδοθέντος αγαθού;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

17 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί εάν οι διατάξεις του άρθρου 6, παράγραφοι 1, δεύτερη περίοδος, και 2, της οδηγίας 97/7 έχουν την έννοια ότι αποκλείουν διάταξη της εθνικής νομοθεσίας κατά την οποία ο πωλητής, σε περίπτωση εμπρόθεσμης υπαναχωρήσεως του καταναλωτή, έχει τη δυνατότητα να ζητήσει αποζημίωση για τη χρήση αγαθού που αποκτήθηκε με εξ αποστάσεως σύμβαση.

18 Δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφοι 1, δεύτερη περίοδος, και 2, της οδηγίας 97/7, η μόνη ενδεχόμενη επιβάρυνση του καταναλωτή, λόγω ασκήσεως του δικαιώματος υπαναχωρήσεως, είναι το άμεσο κόστος της επιστροφής των αγαθών.

19 Συναφώς, από τη δέκατη τέταρτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 97/7 προκύπτει ότι αυτή η απαγόρευση επιβολής στον καταναλωτή εξόδων άλλων εκτός από το άμεσο κόστος της επιστροφής των αγαθών αποσκοπεί στο να διασφαλίσει ότι το δικαίωμα υπαναχωρήσεως που εγγυάται αυτή η οδηγία «δεν είναι απλώς τυπικό». Άλλως, ο καταναλωτής θα αποθαρρυνόταν από την άσκηση του εν λόγω δικαιώματος, εάν αυτή συνδεόταν με αρνητικές συνέπειες.

20 Εξάλλου, από την ίδια σκέψη προκύπτει ότι το δικαίωμα υπαναχωρήσεως αποβλέπει στην προστασία του καταναλωτή στην ειδική περίπτωση των εξ αποστάσεως συμβάσεων, όπου ο τελευταίος «δεν έχει τη δυνατότητα στην πραγματικότητα να δει το προϊόν ή να λάβει γνώση των χαρακτηριστικών της υπηρεσίας πριν από τη σύναψη της συμβάσεως». Το δικαίωμα υπαναχωρήσεως, επομένως, αποσκοπεί στην εξισορρόπηση του μειονεκτήματος που συνεπάγεται για τον καταναλωτή η εξ αποστάσεως σύμβαση, παρέχοντάς του προθεσμία προκειμένου να εξετάσει και να δοκιμάσει το αποκτηθέν αγαθό.

21 Υπό το πρίσμα αυτού του σκοπού πρέπει να ερμηνευθεί η απαγόρευση που προβλέπεται στο άρθρο 6, παράγραφοι 1, δεύτερη περίοδος, και 2, της οδηγίας 97/7.

22 Από αυτής της απόψεως, διαπιστώνεται ότι η κατά γενικό τρόπο επιβολή της υποχρεώσεως καταβολής αποζημιώσεως για τη χρήση αγαθού αποκτηθέντος με εξ αποστάσεως σύμβασης δεν είναι συμβατή με τον ως άνω σκοπό.

23 Πράγματι, όπως επισήμανε και η γενική εισαγγελέας στο σημείο 74 των προτάσεών της, αν ο καταναλωτής είχε την υποχρέωση καταβολής κατ' αποκοπήν αποζημιώσεως εκ μόνου του γεγονότος ότι διέθετε τη δυνατότητα χρήσεως του αγαθού που απέκτησε με εξ αποστάσεως σύμβαση, για το διάστημα που αυτό βρισκόταν στην κατοχή του, δε θα μπορούσε να ασκήσει το δικαίωμα υπαναχωρήσεως παρά μόνον έναντι καταβολής της εν λόγω αποζημιώσεως. Μία τέτοια συνέπεια θα ερχόταν σε ευθεία αντίθεση με το γράμμα και τον σκοπό του άρθρου 6, παράγραφοι 1, δεύτερη περίοδος, και 2, της οδηγίας 97/7 και θα στερούσε μεταξύ άλλων από τον καταναλωτή τη δυνατότητα να κάνει ελεύθερη χρήση και χωρίς καμία πίεση της προθεσμίας εξετάσεως που του παρέχει η οδηγία αυτή.

24 Ομοίως, η χρησιμότητα και η αποτελεσματικότητα του δικαιώματος υπαναχωρήσεως θα περιορίζονταν αν ο καταναλωτής είχε την υποχρέωση να καταβάλει αποζημίωση απλώς και μόνον εκ του γεγονότος ότι εξέτασε και δοκίμασε το αγαθό, που αποκτήθηκε με εξ αποστάσεως σύμβαση. Δεδομένου ότι το δικαίωμα υπαναχωρήσεως αποσκοπεί ακριβώς στην παροχή αυτής της δυνατότητας στον καταναλωτή, το γεγονός ότι κάνει χρήση αυτής δεν πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα την εξάρτηση της εκ μέρους του καταναλωτή ασκήσεως αυτού του δικαιώματος από την καταβολή αποζημιώσεως.

25 Εντούτοις, αν και η οδηγία αποβλέπει στην προστασία του καταναλωτή στην ειδική περίπτωση των εξ αποστάσεως συμβάσεων, δεν έχει ως αντικείμενο να του παράσχει δικαιώματα πέραν εκείνων που είναι αναγκαία για την αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματός του υπαναχωρήσεως.

26 Συνεπώς, ο σκοπός της οδηγίας 97/7 και ιδίως η απαγόρευση που επιβάλλει το άρθρο 6, παράγραφοι 1, δεύτερη περίοδος, και 2, αυτής δεν αποκλείουν, κατ' αρχήν, νομοθετική ρύθμιση κράτους μέλους που επιβάλλει στον καταναλωτή την υποχρέωση καταβολής ανάλογης αποζημιώσεως σε περίπτωση που ο τελευταίος θα χρησιμοποιήσει το αγαθό, που απέκτησε με εξ αποστάσεως σύμβαση, κατά τρόπο μη συνάδοντα προς τις αρχές του αστικού δικαίου, όπως αυτές της καλής πίστεως ή του αδικαιολόγητου πλουτισμού.

27 Συναφώς, πρέπει να τονισθεί ότι από το τελευταίο εδάφιο της δέκατης τέταρτης σκέψης της οδηγίας 97/7 προκύπτει ότι απόκειται στα κράτη μέλη να καθορίσουν τις λοιπές ουσιαστικές και τυπικές προϋποθέσεις ασκήσεως του δικαιώματος υπαναχωρήσεως. Η αρμοδιότητα αυτή πρέπει, ωστόσο, να ασκηθεί τηρουμένου του σκοπού της οδηγίας, χωρίς, ιδίως, να περιορίζει τη χρησιμότητα και την αποτελεσματικότητα του δικαιώματος υπαναχωρήσεως. Αυτό θα συνέβαινε, για παράδειγμα, αν το ύψος μίας αποζημιώσεως, όπως αυτής που αναφέρεται στην προηγούμενη σκέψη, ήταν δυσανάλογο σε σχέση με την τιμή αγοράς του εν λόγω αγαθού ή αν η εθνική νομοθεσία επέβαλλε στον καταναλωτή το βάρος να αποδείξει ότι δεν χρησιμοποίησε το αγαθό αυτό κατά τη διάρκεια της προθεσμίας υπαναχωρήσεως κατά τρόπο βαίνοντα πέραν του απαιτούμενου για την αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματος υπαναχωρήσεως.

28 Υπό το πρίσμα αυτών των αρχών, εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να κρίνει επί της συγκεκριμένης υποθέσεως, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη όλες τις ιδιαιτερότητές της, ήτοι κυρίως τη φύση του επίμαχου προϊόντος και τη διάρκεια της περιόδου στο πέρας της οποίας, λόγω της μη τηρήσεως εκ μέρους του πωλητή της υποχρεώσεως ενημερώσεως, ο καταναλωτής άσκησε το δικαίωμα υπαναχωρήσεως.

29 Κατόπιν όλων των ανωτέρω σκέψεων, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι οι διατάξεις του άρθρου 6, παράγραφοι 1, δεύτερη περίοδος, και 2, της οδηγίας 97/7 πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι αποκλείουν εθνική κανονιστική ρύθμιση προβλέπουσα γενικώς τη δυνατότητα του πωλητή να αξιώσει από τον καταναλωτή αποζημίωση για τη χρήση του αποκτηθέντος με εξ αποστάσεως σύμβαση αγαθού, στην περίπτωση που αυτός άσκησε εμπρόθεσμα το δικαίωμα υπαναχωρήσεως. Εντούτοις, οι εν λόγω διατάξεις δεν αποκλείουν την επιβολή υποχρεώσεως καταβολής αποζημιώσεως εκ μέρους του καταναλωτή για τη χρήση του αγαθού, στην υποθετική περίπτωση που ο τελευταίος χρησιμοποιήσει το εν λόγω αγαθό κατά τρόπο μη συνάδοντα προς τις αρχές του αστικού δικαίου, όπως αυτές της καλής πίστεως ή του αδικαιολόγητου πλουτισμού, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θίγεται ο σκοπός της εν λόγω οδηγίας και, ιδίως, η χρησιμότητα και η αποτελεσματικότητα του δικαιώματος υπαναχωρήσεως, στοιχείο που εναπόκειται στο εθνικό δικαστήριο να εκτιμήσει.

Επί των δικαστικών εξόδων

30 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαίνεται:

Οι διατάξεις του άρθρου 6, παράγραφοι 1, δεύτερη περίοδος, και 2, της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 1997, για την προστασία των καταναλωτών κατά τις εξ αποστάσεως συμβάσεις, πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι αποκλείουν εθνική κανονιστική ρύθμιση προβλέπουσα γενικώς τη δυνατότητα του πωλητή να αξιώσει από τον καταναλωτή αποζημίωση για τη χρήση ενός αποκτηθέντος με εξ αποστάσεως σύμβαση αγαθού, στην περίπτωση που αυτός άσκησε εμπρόθεσμα το δικαίωμα υπαναχωρήσεως.

Εντούτοις, οι εν λόγω διατάξεις δεν αποκλείουν την επιβολή υποχρεώσεως καταβολής αποζημιώσεως εκ μέρους του καταναλωτή για τη χρήση αυτού του αγαθού, στην υποθετική περίπτωση που ο τελευταίος χρησιμοποιήσει το εν λόγω αγαθό κατά τρόπο μη συνάδοντα προς τις αρχές του αστικού δικαίου, όπως αυτές της καλής πίστεως ή του αδικαιολόγητου πλουτισμού, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θίγεται ο σκοπός της εν λόγω οδηγίας και, ιδίως, η χρησιμότητα και η αποτελεσματικότητα του δικαιώματος υπαναχωρήσεως, στοιχείο που εναπόκειται στο εθνικό δικαστήριο να εκτιμήσει.

(υπογραφές)